

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ : 1338
 ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು : ಶ್ರೀ ಜಗದೇವ ಗುತ್ತೇದಾರ್
 (ವಿಧಾನಸಭೆಯಿಂದ
 ಚುನಾಯಿತರಾದವರು)
 ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ : 16.03.2026.
 ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಚಿವರು : ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ
 ಸಚಿವರು.

ಕ್ರ. ಸಂ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
(ಅ)	ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.	ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅಂದಾಜು 3 ರಿಂದ 4 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.
(ಆ)	ಅದರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು; ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು.	<p>ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 230 ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು ಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮ್ಮತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 3.46 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್‌ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ 99 ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 2.18 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್‌ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. 56 ಘಟಕಗಳು ಸ್ಥಾಪನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 1 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್‌ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ 75 ಘಟಕಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ, ಇವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 0.28 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್‌ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.</p> <p>ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮ, 2022 ದಿನಾಂಕ:01.04.2023 ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಏಳು ಪ್ರವರ್ಗಗಳಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ 106 ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ವರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ.</p> <p>ಈ ನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರರ್, ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್, ರಿಸೈಕ್ಲರ್ ಮತ್ತು ರಿಫರ್ಬಿಷರ್ ಘಟಕಗಳು ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (Extended Producer Responsibility) ಅಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿರುವ EPR Portal ನಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.</p> <p>ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳಕಂಡ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘಟಕಗಳು ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ</p>

Reband

		<p>(EPR) ಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲೀನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದನೆಗೊಂಡಿದೆ</p> <table border="1" data-bbox="815 394 1422 621"> <thead> <tr> <th>ಕ್ರ. ಸಂ</th> <th>ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (Extended Producer Responsibility)</th> <th>ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರರ್</td> <td>05</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>ವೈಂಡ್‌ಸರ್</td> <td>1149</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>ರಿಸೈಕಲ್</td> <td>49</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>ರಿಫರ್ಬಿಷರ್</td> <td>34</td> </tr> </tbody> </table> <p>ಮೇಲ್ಕಂಡ ಘಟಕಗಳು ಮಂಡಳಿಯು ವಿಧಿಸಿದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಘಟಕಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.</p> <p>ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ^{ಅಧಿಕಾರ} ವ್ಯಾಪಾರ ಆರ್ಥಿಕತೆ(Circular Economy) ನೀತಿ ರೂಪಿಸುವ ಕೆಲ ಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಈ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿರುತ್ತದೆ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ (Reuse), ಮರುಸಂಸ್ಕರಣೆ (Recycle) ಮಾಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು • ಲೋಹ, ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಮರು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ • ಸರಿಯಾದ ಮರು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬಹುದು. ಇದು ವ್ಯಾಪಾರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗ. 	ಕ್ರ. ಸಂ	ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (Extended Producer Responsibility)	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	1	ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರರ್	05	2	ವೈಂಡ್‌ಸರ್	1149	3	ರಿಸೈಕಲ್	49	4	ರಿಫರ್ಬಿಷರ್	34
ಕ್ರ. ಸಂ	ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (Extended Producer Responsibility)	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ															
1	ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರರ್	05															
2	ವೈಂಡ್‌ಸರ್	1149															
3	ರಿಸೈಕಲ್	49															
4	ರಿಫರ್ಬಿಷರ್	34															
<p>(ಇ) ಎರಡನೇ ಹಂತದ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ;</p>		<p>ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಗರಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.</p> <p>ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗಲು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 2022 ಅನ್ವಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.</p> <p>1) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ,</p>															

- 2) ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮತ್ತು ನೋಂದಾಯಿತ ಮರುಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ (Recycler) ಅಥವಾ ನವೀಕರಣಕಾರರಿಗೆ (Refurbisher) ತಲುಪಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- 3) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನಾಥ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ (Orphan Products - ತಯಾರಕರು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ನೋಂದಾಯಿತ ಮರುಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ನವೀಕರಣಕಾರರಿಗೆ ರವಾನಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- 4) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ವರ್ಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು.
- 5) ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು

ಎರಡನೇ ಹಂತದ ನಗರಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ:

1. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು, ನಗರಸಭೆಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ
2. ಉತ್ಪಾದಕರು/ಆಮದುದಾರರು Extended Producer Responsibility (EPR) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ನಗರಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳು, ಶಿಬಿರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮೂಲಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಕುರಿತು ಅರಿವುಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲೆ	ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ			
		ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಘಟಕಗಳು	ಸಾಪನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಕಟಕಗಳು	ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಘಟಕಗಳು	ಒಟ್ಟು
1	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	17	6	7	30
2	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	59	27	44	130
3	ಕೋಲಾರ	4	2	4	10
4	ಮಂಡ್ಯ	1	1	0	2
5	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	2	5	1	8
6	ತುಮಕೂರು	6	5	1	12
7	ಮೈಸೂರು	4	5	6	15
8	ಧಾರವಾಡ	1	0	1	2
9	ರಾಮನಗರ	3	4	8	15
10	ಬೀದರ್	1	0	0	1
11	ಮಂಗಳೂರು	1	0	2	3
12	ಬಿಜಾಪುರ	0	1	1	2
	ಒಟ್ಟು	99	56	75	230

ಅಪರೀ 32 ಇಎನ್‌ಜಿ 2026

Rehant
(ಈಶ್ವರ ಬಿ. ಖಂಡೆ)

ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಚಿವರು